

Læringsmiljøutvalget (LMU) ved Norges miljø og biovitenskapelige universitet

Årsrapport 2014

Sammendrag

Fusjonsprosessen har preget universitetet i 2014, og det nye læringsmiljøutvalget (LMU) ble konstituert i juni 2014. Da ble også et lokalt LMU på Adamstuen opprettet, og det lokale utvalget på Adamstuen har fortløpende håndtert saker knyttet til veterinær- og dyrepleierutdanningen. Læringsmiljøutvalgets årsrapport for 2014 gir en status og vurderinger av Norges miljø- og biovitenskapelige sitt læringsmiljø. Store deler av rapporten omhandler universitetets fysiske læringsmiljø, med hovedvekt på campus Ås. Det er ikke foretatt en kartlegging av det fysiske læringsmiljøet på Adamstuen.

Systematisk oppgradering av undervisningsrom over flere år har gitt positive resultater, men universitetet har fortsatt en utfordring når det gjelder innemiljøet på grunn av manglende eller dårlige ventilasjonsanlegg i undervisningsrom. I 2014 ble det utarbeidet en prosjekteringsplan for videre utbygging av ventilasjonsanlegg i Tårnbygningen, og i 2015 starter man arbeidet med å bygge ventilasjonsanlegg i to undervisningsrom.

Ved NMBU, campus Ås, er det høy bruksfrekvens på undervisningsrom, med størst belastning i høstsemesteret. Rehabilitering av Urbygningen startet i 2013, og Aud Max og festsalen på samfunnet ble oppgradert slik at disse skulle kunne brukes som erstatningsrom i byggeperioden. Festsalen benyttes minimalt som undervisningsrom da sambruk samfunnet/undervisning ikke har fungert. Bruk av Aud Max til undervisning noen timer i uka har stort sett fungert bra, spesielt etter at teknisk avdeling opprettet en egen kontaktperson for Aud Max. UKA2014 ble en kritisk periode for undervisningen som gikk i Aud Max, men takket være tett samarbeid mellom UKA, teknisk avdeling, studieavdelingen og emneansvarlige gikk dette bra. Demokratitimen ble brukt til undervisning i ukene før og under UKA, etter avtale med studentenes arbeidsutvalg.

Universitetet har i mange år hatt stor fokus på universell utforming av det enkelte undervisningsrom, men de siste årene har man også iverksatt tiltak på inngangsparti og oppgradering/etablering av heiser inne i bygningene på campus Ås. Dette gjør at tilgjengeligheten til undervisningsrom og studentarealer har blitt vesentlig forbedret. LMU vedtok ny handlingsplan for universell utforming og tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne i 2014.

Samskipnaden på Ås deltok i en stor landsomfattende undersøkelse som kartlegger studentenes helse og trivsel i bred forstand. Studenter på Adamstuen deltok i samme undersøkelse, men ligger under Samskipnaden i Oslo sine resultater. Tall fra denne undersøkelsen viser at de fleste NMBU-studentene oppfatter studiet som meningsfullt, deltar i frivillig studentarbeid og har middels/god/svært god livskvalitet. Det er imidlertid bekymringsfullt at andelen studenter med alvorlige psykiske symptomplager har øker blant begge kjønn. 19% av studentene på landsbasis rapporterer om alvorlige psykiske symptomplager.

Ås, mai 2014

Halvor Hektoen
leder av LMU i 2014

Innhold

Sammendrag.....	2
Innhold.....	3
1. Læringsmiljøutvalget ved NMBU i 2014	4
2. Møtevirksomhet og fokusområder 2014	4
3. Det fysiske læringsmiljøet	5
3.1. Utvikling av undervisningsrom og beleggstatistikk og emnestørrelser.....	5
3.2. Utvikling av antall åpne lesesaler	8
3.3. Utvikling av kvaliteten på undervisningsrommene, campus Ås	9
3.4. Tilbakemeldinger på læringsmiljøet.....	11
3.5. Universell utforming og individuell tilrettelegging.....	11
4. Det psykososiale læringsmiljøet	14
4.1. Læringsmiljøundersøkelsen 2012 og videre oppfølging.....	14
4.2. Helsestasjonen og SiÅs rådgivingstjeneste.....	15
Figur 1. Utviklingen av antall høstemner med mer enn 50 og 100 oppmeldte studenter fra 2008 til 2014. ..	7
Figur 2. Utviklingen av antall våremner med mer enn 50 og 100 oppmeldte studenter fra 2008 til 2014. Gradsoppgaveoppmeldinger er ikke tatt med i beregningene.	7
Figur 3. Utviklingen av den generelle romstandarden på læresaler over tid, vist som % av antall saler.....	9
Figur 4. Utviklingen av ventilasjonsforholdene i læresaler og auditorier vist som prosent av antall saler ..	10
Figur 5. Utviklingen av akustikkforholdene i læresaler og auditorier vist som prosent av antall saler	10
Figur 6. Utviklingen av universell utforming av læresaler og auditorier vist som prosent av antall saler	11
Figur 7. Utviklingen av tilgjengeligheten til læresaler og auditorier vist som prosent av antall saler	12
Figur 8. Utviklingen av teleslynger i læresaler og auditorier vist som prosent av antall saler	12
Tabell 1. Faste medlemmer av Læringsmiljøutvalget ved NMBU i 2014	4
Tabell 2. Utvikling av antall undervisningsrom i de ulike romkategoriene og studenttall.....	6
Tabell 3. Prosentvis belegg i auditorier, læresaler og datasaler uke 36-48 fra 2009 til 2014.....	6
Tabell 4. Utvikling av antall åpne lesesaler og lesesalsplasser fra 2009 til 2014.	8
Tabell 5. Fordeling av funksjonsnedsettelse, data fra SHoT-undersøkelsen 2014.....	13

1. Læringsmiljøutvalget ved NMBU i 2014

Universitetsstyret har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø, jf. § 4-3 i Lov om universiteter og høyskoler. Alle institusjoner skal ha et læringsmiljøutvalg (LMU) som skal bidra til at Universitetsstyret følger opp sitt ansvar. Studentenes læringsmiljø omfatter både det fysiske læringsmiljøet, det psykososiale læringsmiljøet, universell utforming, individuell tilrettelegging og velferdstilbudene.

Fra 1. januar 2014 ble Universitetet for miljø- og biovitenskap og Norges Veterinærhøgskole fusjonert til en ny institusjon, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU). Fellesstyret for de to institusjonene vedtok nye vedtekter for læringsmiljøutvalget for NMBU i møte den 20. september, [FS-sak 113/13](#). Det har videre blitt opprettet et lokalt læringsmiljøutvalg på Adamstuen.

Følgende personer har vært faste medlemmer av LMU i 2014:

	Vår 2014	Høst 2014
Prorektor (leder 2014)	Halvor Hektoen	Halvor Hektoen
Økonomi- og eiendomsdirektør	Siri Margrethe Løksa	Siri Margrethe Løksa
Dekan	Øystein Johnsen	Øystein Johnsen
Leder for teknisk avdeling	Kjersti Sørлие Rimer	Kjersti Sørлие Rimer
Nestleder studentenes arbeidsutvalg	Kristian Myklathun	Ingrid Wigestrاند
Leder studentenes arbeidsutvalg	Per Fredrik Nordhov	Lasse Hjelle
Velferdsansvarlig studentenes arbeidsutvalg	Remi Aasum	Remi Aasum
Leder SiÅs-styret	Torfinn Belbo	Hans O D Kristiansen

Tabell 1. Faste medlemmer av Læringsmiljøutvalget ved NMBU i 2014

Studiedirektør Ole Jørgen Torp har ansvar for utvalgets sekretariat.

Følgende personer/roller har vært observatører i utvalget:

- Leif Thomas, Seniorarkitekt, teknisk avdeling
- Lena Kjøbli, sekretær Arbeidsmiljøutvalget, personal og organisasjonsavdelingen
- Iben Andersen, seksjonsleder Studentenes informasjonstorg
- Lise Thoen, hovedverneombud NMBU
- Cecile Haugerud, sekretær lokalt LMU Adamstuen
- Internasjonalt ansvarlige i studentenes arbeidsutvalg

2 Møtevirksomhet og fokusområder 2014

Universitetet var preget av fusjonsprosessen i 2014, og det sentrale læringsmiljøutvalget hadde kun 3 møter i 2014. En sak ble i tillegg behandlet som sirkulasjonssak utenom den ordinære møteplanen. Viktige saker som ble tatt opp var

- Fordeling av midler til større og mindre læringsmiljøtiltak
- Oppfølging av SHoT- undersøkelsen 2014 (en landsomfattende undersøkelse som kartlegger studentenes helse og trivsel)
- Tiltaksplan for Universell utforming og tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne ved NMBU

Oversikt over årsplan og saksdokumenter for 2014 finnes her:

<http://www.nmbu.no/om/utvalg/lmu>

Lokalt LMU på Adamstuen hadde 4 møter i 2014, og referater fra lokalt LMU har blitt lagt frem for sentralt LMU som orienteringssaker. Viktige saker som lokalt LMU arbeidet med høsten 2014 fremkommer av kort notat i vedlegg 3.

3 Det fysiske læringsmiljøet

I 2010 utarbeidet studieavdelingen ved UMB en oversikt over utviklingen av det fysiske læringsmiljøet ved UMB etter oppdrag fra LMU. Oversikten gjaldt undervisningsrom (læresaler (LÆR), auditorier (AUD) og datalæresaler (DATA)). Det ble foretatt en kartlegging av rom og tilstanden på undervisningsrom ved UMB tilbake til 2005. En tverrfaglig gruppe med representanter fra studieavdelingen, drift og service, eiendomsseksjonen og IT-seksjonen vurderte og satt objektive "tilstandskarakterer" for ulike faktorer på hvert rom. Tilstand ble vurdert på en skala fra 1-3, der 1 er dårlig kvalitet og 3 er god kvalitet. Følgende faktorer ble vurdert:

1. Generell standard (helhetsvurdering)
2. Universell utforming av det spesifikke rom
3. Tilgjengeligheten for bevegelseshemmede til rommet
4. Tilgang til HC-toalett fra aktuelle rom
5. Akustikkforhold
6. Ventilasjonsforhold
7. Lysforhold
8. Teleslynge
9. Høytalere
10. Standard på møbler

Tilstandskarakterene har blitt oppdatert fortløpende etter hvert som forhold har blitt utbedret. Noen tilstandskarakterer har også blitt justert ned etter tilbakemeldinger gjennom undersøkelser eller tilbakemeldinger.

Det har ikke blitt gjennomført tilsvarende kartlegging av undervisningsrom på Adamstuen, men generelt er tilstanden på mange undervisningsrom på Adamstuen dårlig. Det arbeides nå spesielt med å få opp standarden på undervisningsutstyr (IKT).

Vedlegg 1 viser en oppdatert oversikt over alle undervisningsrom ved NMBU, campus Ås, i 2014. Det påpekes at instituttspesifikke saler ikke er med i oversikten. Vedlegg 2 viser en oversikt over gjennomførte fysiske læringsmiljøtiltak fra 2006 til 2014.

3.1. Utvikling av undervisningsrom og beleggstatistikk og emnestørrelser

Tabell 2 viser utvikling av antall rom i de ulike romkategoriene ved campus Ås fra 2007 til 2014. Det har ikke vært noen endring i antall undervisningsrom fra 2013 til 2014, og det har heller ikke vært noen endring i antall undervisningsrom på campus Adamstuen i 2014. Tabellene viser også utviklingen av studenttall. Studenttallene er hentet fra Database for statistikk om høgre utdanning (DBH), registrerte egenfinansierte studenter høst 2005 til 2014. Antall studenter fra veterinærstudiene er trukket fra ettersom de ikke benytter undervisningsrom ved campus Ås.

Årstall	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Studenttall	2937	3115	3267	3746	4157	4423	4587	4727
AUD	9	10	9	9	10	10	9	9
DATA	8	9	9	9	9	6	7	7
LÆR	25	30	30	30	30	31	30	30
Totalt	42	49	48	48	49	47	46	46

Tabell 2. Utvikling av antall undervisningsrom i de ulike romkategoriene og studenttall

Tabell 3 viser en oversikt over prosentvis belegg på læresaler og auditorier på campus Ås fra uke 36 til uke 48 fra 2009 til 2013. Data er hentet fra timeplanssystemet TimeEdit. Beregningene er basert på ukedagene mandag til fredag, fra 08.00 til 16.00. Det er tatt utgangspunkt i høstsemesteret, ettersom dette er perioden med høyest belastning på undervisningsrom. Aud Max er ikke tatt med i beregningen, da sambruken med samfunnet har gjort at bruken er relativt begrenset. Heller ikke belegg på insituttspesifikke saler er tatt med i beregningene.

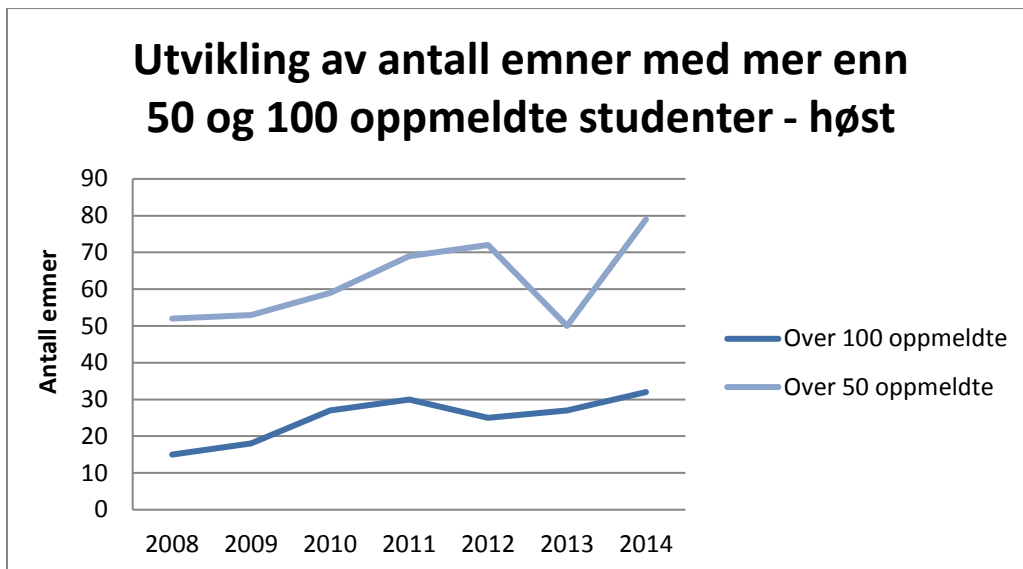
År og uke	Belegg auditorier	Belegg læresaler	Belegg datasaler*
2009, uke 36-48	71,1 %	71,2 %	47,5 %
2010, uke 36-48	70,9 %	69,3 %	49,0 %
2011, uke 36-48	70,1 %	69,3 %	55,8 %
2012, uke 36-48	75,2 %	67,5 %	62,3 %
2013, uke 36-48	75,9 %	71,8 %	51,1 %
2014, uke 36-48	74,6 %	74,3 %	59,5 %

Tabell 3. Prosentvis belegg i auditorier, læresaler og datasaler uke 36-48 fra 2009 til 2014.

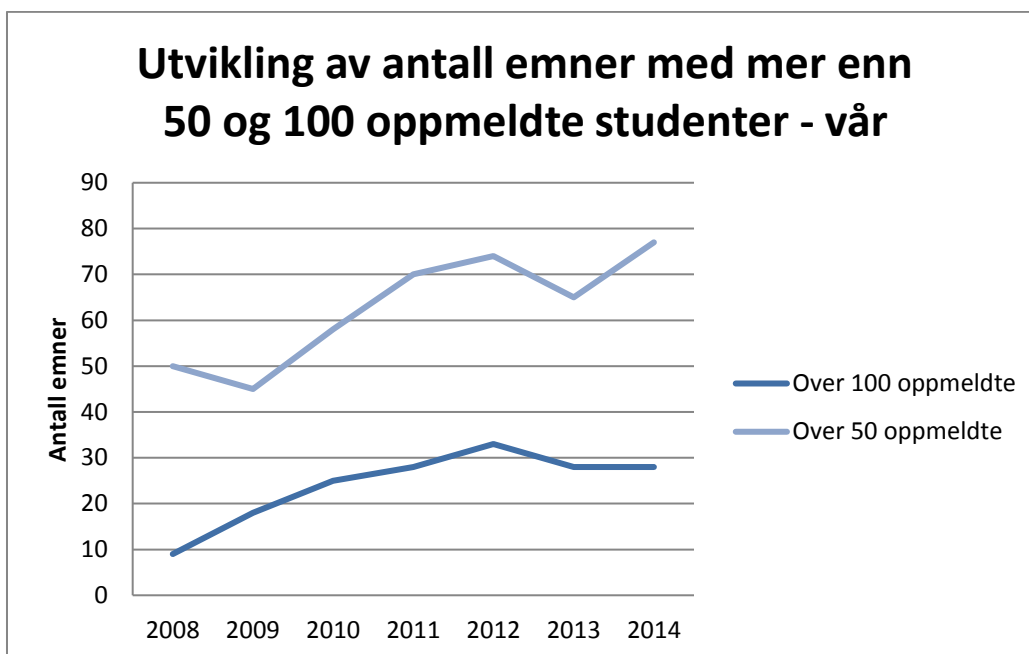
Det er viktig å understreke at dette er det gjennomsnittlige belegget på alle saler innenfor en kategori over en lengre periode. I enkelte uker er belegget over 80 % både i læresaler og i auditorier, og enkeltdager er belegget i flere saler ofte vært opp 100 %. Det har vært en stigning i belegget på læresaler de siste tre årene.

Campus Adamstuen tok i bruk TimeEdit våren 2014, og det er derfor ikke lagt ved noe beleggstatistikk fra undervisningsrommene der. Belegget i auditoriene på Adamstuen varierer mye, enkelte uker og dager har salene fullt belegg av ulike blokkemner, mens det er bedre kapasitet andre perioder.

For å følge utviklingen av emnestørrelser sett i lys av romtilbudet, er det utarbeidet en oversikt over utviklingen av antall emner med mer enn 50 og 100 oppmeldte studenter på campus Ås. Figur 1 og 2 viser utviklingen av antall emner ved som har mer enn 50 og 100 oppmeldte studenter høst og vår fra 2008 til 2014. Det har vært en økning i antall høstemner med mer enn 50 og 100 studenter fra 2008. Det er tilsvarende økning på våremner med mer enn 50 studenter. Som tabellen viser, varierer tallene fra år til år, og fallet i antall emner med over 50 studenter synes å være litt tilfeldig.

Figur 1. Utviklingen av antall høstemner med mer enn 50 og 100 oppmeldte studenter fra 2008 til 2014.

Figur 2. Utviklingen av antall våremner med mer enn 50 og 100 oppmeldte studenter fra 2008 til 2014. Gradsoppgaveoppmeldinger er ikke tatt med i beregningene.

Vurdering:

- På campus Ås er det et høyt belegg på undervisningsrom, og i "flaskehalsperioder" kan belegget på undervisningsrom være over 90 %. Mangel på ledige undervisningsrom gjør at ikke alle forelesninger kan gå på ønskede tider. Det har i all hovedsak gått bra å bruke Aud Max til undervisning noen timer i uka, men studentersamfunnets og UKAs behov gjør at det er begrenset hvor mye Aud Max kan benyttes og i tillegg medfører andre arrangement at emner som går i salen må vike enkeltdager. UKA2014 ble en kritisk periode for undervisningen som gikk i Aud Max, både ut fra planleggingshensyn og gjennomføring. Takket være et tett samarbeid mellom studieavdelingen, UKA, læringscenteret og de emneansvarlige, ble undervisningen gjennomført parallellt med avvikling av UKA. I ukene før og under

UKA, ble det holdt undervisning i demokratitimen. Erfaringsmessig har det blitt vanskelig å bruke Festsalen på samfunnet til undervisning.

- Universitetet må følge med i utviklingen av emner med høye studenttall og sikre gode undervisningsfasiliteter for emner med over 350 studenter. En langsiktig løsning basert på å bruke Aud Max som undervisningsrom for store studentgrupper krever mye av emneansvarlige og studenter på de store grunnemnene på grunn av andre aktiviteter i Aud Max.

3.2. Utvikling av antall åpne lesesaler

Tabell 4 viser en oversikt over antall åpne lesesaler og antall plasser totalt fra 2009 til 2014 på campus Ås. I 2014 ble en stor lesesal i Tårnbygningen (T132) omdisponert fra lesesal til læresal i tilknytning til omdisponering av dataopplæringsal til skrivesenter. Videre ble en liten lesesal i Meieribygningen omdisponert til et faglig hjem for studenter på IKBM, med innvielse i starten av 2014.

Belegget på lesesalene varierer mye gjennom året, med maks belastning før og under eksamensperiodene. Tilbakemeldinger fra driftspersonale og andre ansatte viser at det er god kapasitet i lesesalene i periodene utenom eksamensperiodene. Securitas, som sjekker bygninger på kveldstid, rapporterte også om lav bruksfrekvens i de åpne lesesalene på kveldstid høsten 2012, også i perioden før og i eksamensperioden. Det har ikke vært en ny kartlegging av bruksfrekvensen av lesesalene i 2014, og det er derfor usikkert om studentene opplever en mangel på lesesaler. Flere institutter melder tilbake at studenter i større grad bruker «vringlearealer» som studentarbeidsplasser (for eksempel rundt omkring i Bioteknologibygningen, kantinen på Tekniske fag), og mange studenter som ikke har naturlig tilknytning til Sørhellinga bruker også fellesarealene der. Det er mulig at slike vringlearealer er mer attraktive studentarbeidsplasser enn de tradisjonelle lesesalsplassene).

År	Antall åpne lesesaler	Antall åpne lesesalsplasser totalt
2009	6	196
2010	7	222
2011	10	287
2012	9	256
2013	8	240
2014	6	174

Tabell 4. Utvikling av antall åpne lesesaler og lesesalsplasser fra 2009 til 2014.

Trivselsundersøkelsen i 2011 avdekket at mange studenter spesielt er mindre tilfreds med grupperomstilbudet på campus Ås. Det har blitt jobbet systematisk med å bedre tilbudet de siste årene, med grupperom på tekniske fag, oppgradering av faglige hjem i Jordfagsbygningen, kafe i og vringlearealer i Tårnbygningen, faglig hjem på IKBM m.m. Det vil bli et ytterligere løft når Urbygningen står ferdig i 2016. Det er ikke foretatt en tilsvarende kartlegging på campus Adamstuen.

Vurdering

- Med unntak av periodene rett før og under eksamen ser det ut til å være tilstrekkelig kapasitet i lesesalene på campus Ås.
- Det må legges til rette for fleksible studentarbeidsplasser i Urbygningen.

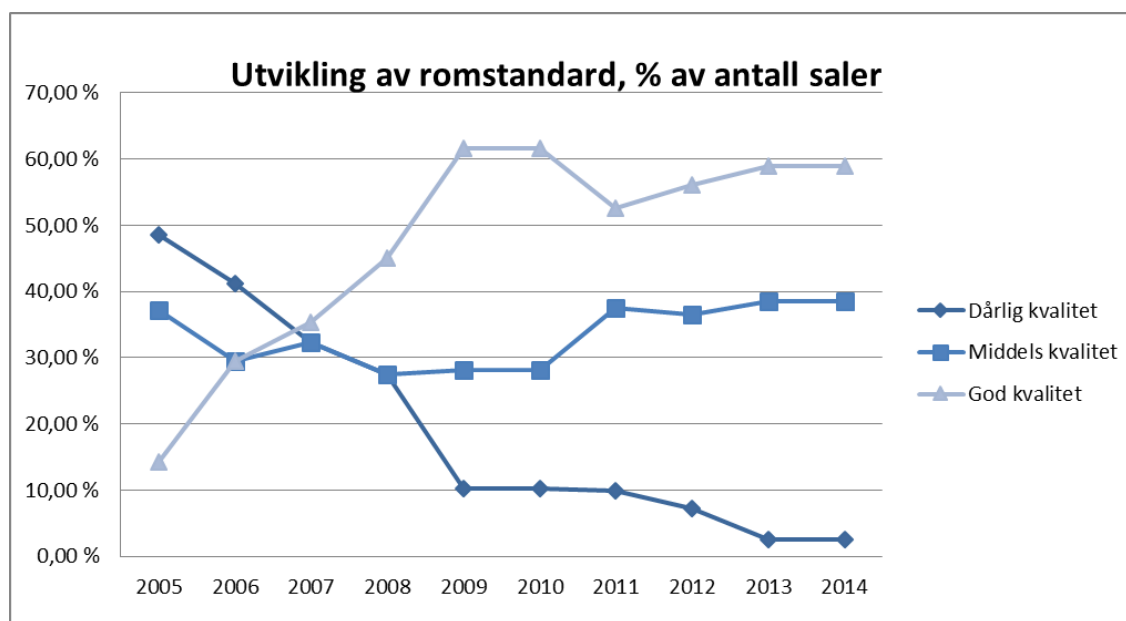
3.3. Utvikling av kvaliteten på undervisningsrommene, campus Ås

Tabell i vedlegg 2 viser en oversikt over større og mindre fysiske læringsmiljøtiltak som ble gjennomført i perioden 2005-2014 på campus Ås. På bakgrunn av gjennomførte tiltak har tilstandskarakterer for undervisningsrom blitt oppdatert.

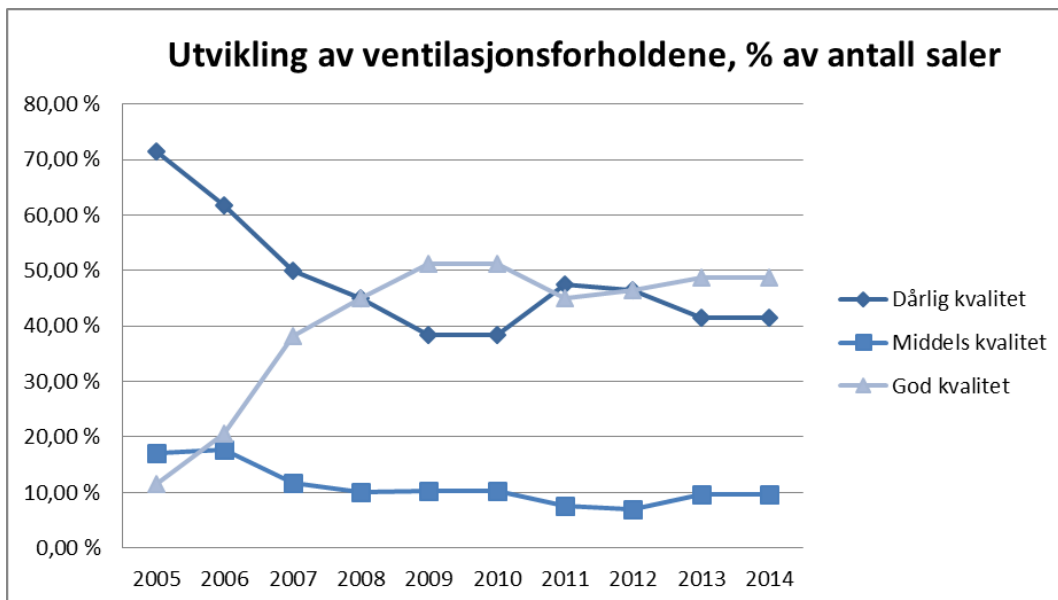
Det er spesielt i Tårnbygningen det har blitt gjennomført tiltak i 2014, med nytt universelt utformet inngangsparti og ny heis innvendig. Det ble også etablert heis i Aud Max i 2014. Renovering av Urbygningen startet i 2013 og vil fortsette ut 2014.

Figur 3 viser utviklingen av den generelle standarden (totalvurdering) på auditorier og læresaler presentert som prosent av summen antall læresaler og auditorier hvert år. Tilsvarende viser figur 4 utviklingen av ventilasjonsforholdene og figur 5 viser utviklingen av akustikkforholdene.

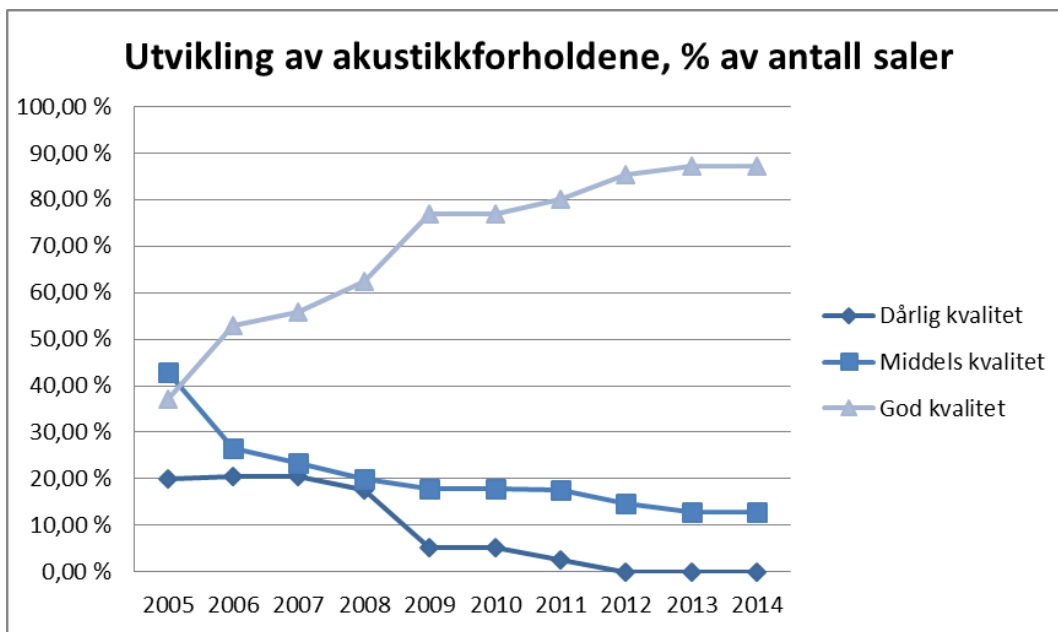
Som figur 3 viser, er det en jevn stigning i standarden på undervisningsrom. Universitetets systematiske arbeid med å oppgradere undervisningsrom har gitt resultater, og mange av salene har blitt oppgradert gjennom midler tildelt fra LMU. Det som trekker standarden ned i mange tilfeller er dårlig ventilasjon, se figur 4. Akustikkforholdene i læresalene har bedret seg i hele perioden, og i dag er det ikke lenger noen læresaler eller auditorium som vurderes å ha dårlig akustikk, se figur 5.

Figur 3. Utviklingen av den generelle romstandard på læresaler over tid, vist som prosent av antall saler

Figur 4. Utviklingen av ventilasjonsforholdene i læresaler og auditorier vist som prosent av antall saler

Figur 5. Utviklingen av akustikkforholdene i læresaler og auditorier vist som prosent av antall saler

Vurdering

- Universitetet har fortsatt en stor utfordring med dårlig innemiljø grunnet manglende eller dårlige ventilasjon i mange undervisningsrom. Tiltak for å bedre innemiljøet i store undervisningsrom med høyt belegg bør prioriteres i årene fremover, og i 2015 starter arbeidet med ventilasjon av undervisningsrom i Tårnbygningen.
- Totalt sett har det vært en positiv utvikling av standarden på undervisningsrommene fra 2005 til 2014. De årlige bevilgningene til læringsmiljøtiltak har vært en viktig faktor for forbedringene. Når Urbygningen tas i bruk i 2016 bør undervisningsrom med lav standard fases ut.

3.4. Tilbakemeldinger på læringsmiljøet

NMBU har ikke etablert et felles system tilknyttet klager eller avvik på læringsmiljøet, men det jobbes med å få etablert dette i tilknytning til nye nettsider og nytt kvalitetssikringssystem for NMBU.

I retningslinjene for klagenemnda, heter det: *"Klagenemnda skal behandle klager fra studenter over mangler ved det fysiske læringsmiljøet, sett i forhold til lovbestemte plikter eller bindende planer fastsatt av universitetsstyret, med mindre saken kan behandles av NMBUs arbeidsmiljøutvalg"*. Klagenemnda behandlet 3 saker i 2014 som var tilknyttet formelle feil/fysisk læringsmiljø.

Vurdering

- Universitetet står foran en storstilt byggeperiode, og for å kunne følge opp eventuelle uheldige forhold tilknyttet det fysiske læringsmiljøet bør det etablere rutiner for rapportering av avvik på læringsmiljøet. Klagenemndas rolle bør tydeliggjøres ovenfor studentene.

3.5. Universell utforming og individuell tilrettelegging

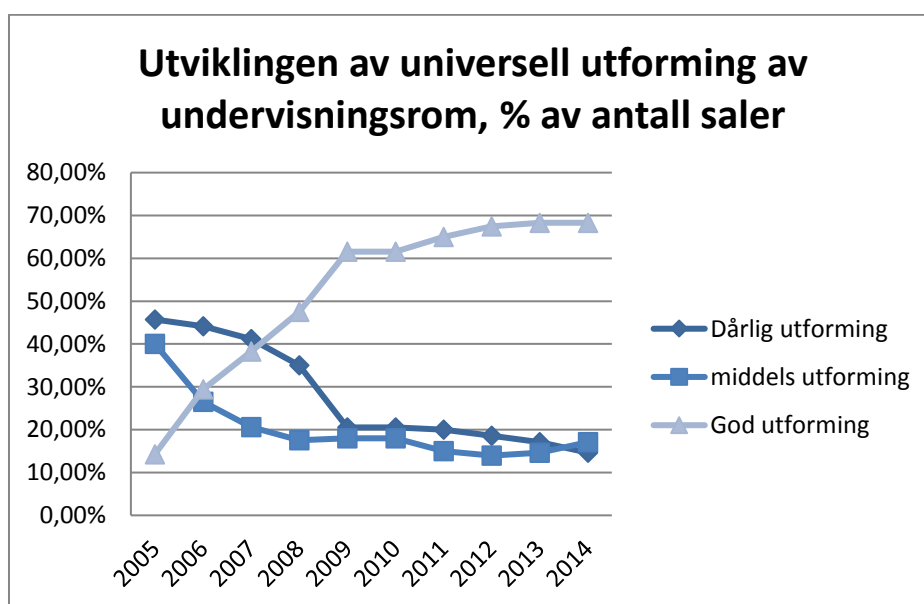
Læringsmiljøutvalget satte ned en arbeidsgruppe i 2014 som fikk i mandat å revidere Handlingsplan for Universell utforming og tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne 2010-2018 samt å utarbeide forslag til tiltaksplan for 2015-2016 (ny handlingsplan og tiltaksplan ble vedtatt i 2015).

Handlingsplanenes hovedmål tilknyttet bygninger og utearealer sier at:

Innen 2018 skal alle hovedbygninger og hovedtraseer der studenter oppholder seg være tilgjengelig etter prinsippet for universell utforming. Felles studentarealer (undervisningsrom, lesesalsplasser og kantiner) konsentreres til færre bygninger.

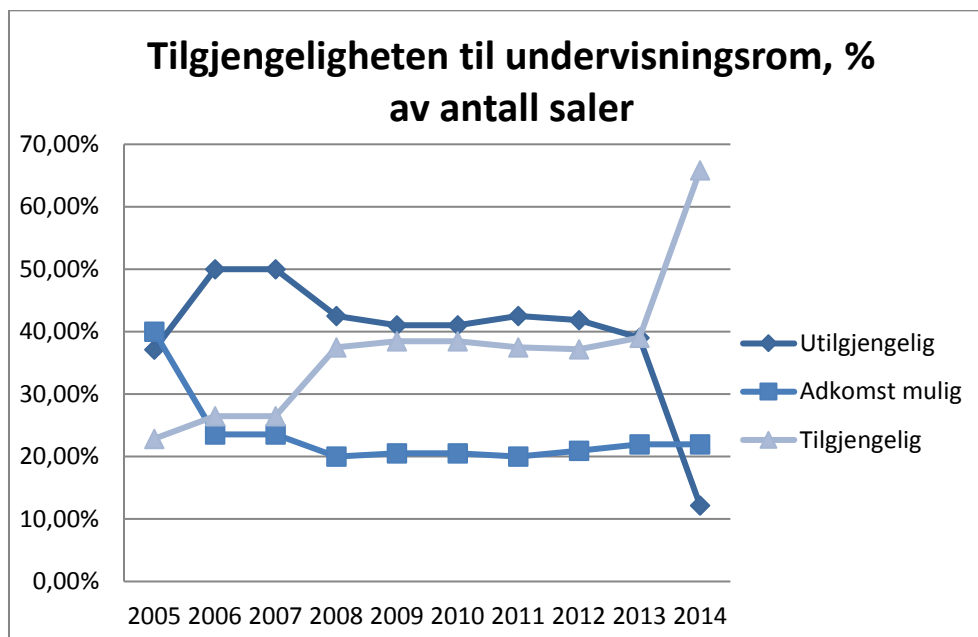
Handlingsplanen for Universell utforming og tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne blir fulgt opp med to-årige tiltaksplaner innenfor områdene Bygninger og utearealer, Studier og undervisning, IKT og Studentvelferd.

Figur 6 viser at det har vært en positiv utvikling av universell utforming av selve undervisningsrommene på campus Ås fra 2005-2014.

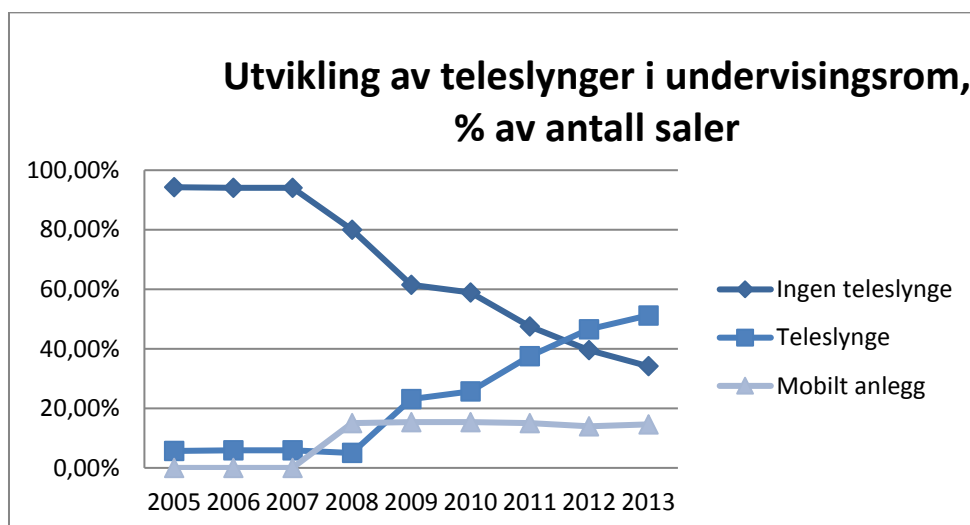
Figur 6. Utviklingen av universell utforming av læresaler og auditorier vist som prosent av antall saler

Figur 7 viser utviklingen av tilgjengeligheten til undervisningsrommene fra 2005 til 2014. Nytt inngangsparti og ny heis i Tårnbygningen samt ny heis i Aud Max har bidratt til et stort løft i tilgjengeligheten til undervisningsrom på campus Ås. Nytt og trinnfritt inngangsparti ved Tekniske fag ble ferdigstilt i 2013, og ny heis etableres i 2015. Selv om det nå jobbes systematisk med å få på plass heiser og universelt utformede inngangspartier, må det likevel understrekes at det fortsatt er en del forhold som byr på utfordringer for en del brukere og som gjør at bygningene likevel ikke kan sies å være helt universelle. Universitetet må likevel være fornøyd med framgangen, og fortsette å prioritere inngangspartier og heiser der dette ikke er på plass.

Figur 7. Utviklingen av tilgjengeligheten til læresaler og auditorier vist som prosent av antall saler

Etter hvert som IKT-utstyr i saler oppgraderes, etableres det som regel trådløse teleslyngeanlegg som en del av oppgraderingen. Figur 8 viser utviklingen av telesynger i læresaler og auditorium. Det har vært en svært positiv utvikling fra 2008 til 2013. Eventuelle oppgraderinger i løpet av 2014 er ikke kartlagt. Det understrekes at det finnes et mobilt teleslyngelanlegg i Sørhellinga.

Figur 8. Utviklingen av telesynger i læresaler og auditorier vist som prosent av antall saler

UMB deltok i en nasjonal læringsmiljøundersøkelse i 2012, og da oppga 32 % av UMBs studenter at de har en varig skade, sykdom eller funksjonsnedsettelse (i trivselsundersøkelsen i 2011 oppga 27,9 % at de hadde en form for nedsatt funksjonsevne). Hoveddelen av disse tilfellene var knyttet til allergi, men også astma eller eksem (15 %), psykiske/emosjonelle plager (8 %) og lese-/skrivevansker (5,4 %) ble oppgitt. Studentene kunne krysse av for flere funksjonsnedsettelse i denne undersøkelsen.

Samskipnaden i Ås (SiÅs) deltok i en landsomfattende SHoT-undersøkelse i 2014, en undersøkelse som kartlegger studentenes helse og trivsel i bred forstand. I denne undersøkelsen oppgir 40 % av studentene på campus Ås at de har en form for varig skade, sykdom eller funksjonsnedsettelse. SHoT-undersøkelsen kan ikke direkte sammenlignes med tidligere undersøkelser ved UMB i 2011 og 2012, men det kan se ut til at det er en betydelig økning i antall studenter som oppgir å ha en varig skade/sykdom/funksjonsnedsettelse fra 2011 til 2014. Studentene ved Adamstuen deltok i samme undersøkelse, men disse studentene er knyttet til samskipnaden i Oslo (SiO), og resultater fra NMBU finnes derfor ikke i en felles rapport. Ved campus Adamstuen oppgir 39 % av studentene at de har en form for varig skade, sykdom eller funksjonsnedsettelse.

Tabell 5 viser hvordan oppgitt funksjonsnedsettelse er fordelt på de ulike campus.

Type skade/sykdom/funksjonsnedsettelse	Ås %	Adamstuen %
Bevegelseshemming	0,9	0
Betydelig nedsatt syn	4,2	4,5
Betydelig nedsatt hørsel	1,1	1,6
Allergi, astma eller eksem	20	19
Muskel eller skjellettplager	7,5	11,4
Lese- og skrivevansker	4,1	6,5
Kognitive lidelser	1,6	1,6
Annet	10	15
Nei, har ingen funksjonsnedsettelse	60	61

Tabell 5. Fordeling av funksjonsnedsettelse, data fra SHoT-undersøkelsen 2014

Av studentene som har funksjonsnedsettelse på campus Ås, oppgir 6 % at de mottar tilrettelegging, mens 3% oppgir å ikke motta tilrettelegging men har behov. Tilsvarende tall foreligger ikke fra Adamstuen da disse dataene ligger under SiO.

Vurdering:

- Det systematiske arbeidet med universell utforming av undervisningsrom og bygninger på campus Ås har gitt gode resultater.
- Universitetet bør fortsette arbeidet med universell utforming av TF-bygningen og fase ut undervisningsrom som ikke er tilgjengelige når Urbygningen blir ferdig. Samlokaliseringprosjektet bør også følges opp spesielt med hensyn til universell utforming.
- Opplysninger om tilretteleggingstilbud må være godt synlig når det etableres nye nettsider for Studentenes informasjonstorg.

4 Det psykososiale læringsmiljøet

4.1 Læringsmiljøundersøkelsen 2012 og videre oppfølging

UMB gjennomførte en egen trivselsundersøkelse i 2011, og deltok videre i en nasjonal læringsmiljøundersøkelse i 2012. Undersøkelsen den gang viste at 7 av 10 studentene ved UMB er fornøyd eller meget fornøyd med selve studiet, med noen forskjeller mellom instituttene.

Som tidligere nevnt, deltok SiÅs og SiO i den nasjonalt SHoT-undersøkelsen i 2014. Tall fra denne undersøkelsen viser at de fleste NMBU-studentene oppfatter studiet som meningsfullt, deltar i frivillig studentarbeid og har middels/god/svært god livskvalitet. Det er imidlertid bekymringsfullt at studentene ved Ås bruker mindre tid på studiene og styrker oftere enn landsgjennomsnittet. Mange studenter på Adamstuen opplever stort arbeidspress og har relativt mye eksamensangst. Det er også svært bekymringsfullt at ca 65 % av studentene opplever at det drikkes for mye alkohol i studentmiljøet. På landsbasis har samtidig andelen studenter som mener det drikkes for mye sunket fra 65 % til 58 % fra 2010 til 2014.

Hovedrapporten fra undersøkelsen inneholder en rekke analyser, og analysene avdekker blant annet følgende sentrale sammenhenger på landsbasis:

- Et sosialt nettverk har stor betydning for studiemestring og trivsel, og fadderordningen spiller i denne sammenheng en viktig rolle.
- Det er en klar sammenheng mellom full deltakelse i fadderprogram og opplevelsen av mottaket på studieprogrammet.
- Konsentrasjonsvansker og arbeidspress er forholdene som i størst grad oppgis å påvirke studiet negativt.
- Studenter som strever mye i livssituasjonen (dårlig livskvalitet, lav studiemestring, ensomhet, psykiske symptomer) har lavere gjennomstrømning. 6 % av Ås-studentene oppgis å ligge i høyrisikogruppen, og kvinner er overrepresentert.
- Antall stryk på eksamen øker med synkende tidsbruk på studiene.
- Eksamensangst og redsel for muntlig fremlegg synes å øke blant studentene, og dobbelt så mange kvinner som menn oppgir at de har et problem med dette.
- Andelen med alvorlige psykiske symptomer har økt blant begge kjønn siden 2010, men økningen er sterkest blant kvinner. 19% av studentene på landsbasis rapporterer om alvorlige psykiske symptomer. Bare en tredjedel av disse har søkt om hjelp det siste året (på Ås og Adamstuen er andelen studenter med alvorlige psykiske symptomer henholdsvis 16 og 18 %).
- En stor del studenter ønsker flere begrensninger når det gjelder alkohol i tilknytning til de sosiale sammenhengene, samtidig som det er en tilsynelatende stor toleranse for et høyt alkoholkonsum.

For å følge opp SHoT-undersøkelsen, satte LMU ned en arbeidsgruppe som fikk i mandat å lage en tiltaksplan. Planen ble vedtatt av LMU i desember 2014, og omfatter blant annet oppfølginger på flere nivå/ledd på institusjonen. Tiltaksplanen følges opp i 2015. På Adamstuen har lokalt LMU laget en egen oppfølgingsplan.

4.2 Helsestasjonen og SiÅs rådgivingstjeneste

I 2012 vedtok SiÅs å endre helsetilbudet for studentene i tråd med læringsmiljøutvalgets råd, LMU-sak 14/2012. Endringene trådte i kraft i 2013, og omfattet et utvidet tilbud fra Ås kommune via helsestasjonstilbudet for unge. Dette samarbeidet har blitt videreutviklet i 2014, med blant annet ytterligere utvidet åpningstid. Det holdes jevnlig samarbeidsmøter mellom helsestasjonen, representanter fra studentene (arbeidsutvalget, faddergeneralen, UKA, samfunnet), SiÅs, studentpresten og studieavdelingen. Helsestasjonens erfaringer er i tråd med resultatene fra SHoT-undersøkelsen, og det har derfor blitt satt spesiell fokus på fadderuka, alkoholkonsum og psykososiale utfordringer. Presten rapporterer om en kraftig økning i antall studentbesøk i 2014 og at det har i tillegg blitt gjennomført flere ulike aktiviteter i løpet av 2014. Det rapporteres også at det nyetablerte interreligiøse stillerommet er mye i bruk.

Vurdering:

- Fortsette samarbeidet med Helsestasjonen med spesiell fokus på utfordringer knyttet til alkohol, psyksisk helse og ensomhet.

Vedlegg 1 – Tilstandsvurdering, undervisningsrom

Romnumme	Ant plasser	Kategorier	standard	UU-rom	UU-tilgj	UU-HC-toa	Akustikk	Ventilasjon	Lys	Teleslynge	Høyttaler	møbler
Aud Max	615	AUD	2	1	3	3	2	2	2	3	3	2
BT1A07	340	AUD	3	2	3	3	3	2	3	3	3	3
BT3A10	20	DATA	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3
BT3A11	24	LÆR	3	3	3	3	3	3	2	1	1	3
BT3A13	18	LÆR	3	3	3	3	3	3	2	1	1	3
BT3A16	60	LÆR	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3
H109	80	AUD	2	1	1	1	3	1	2	3	3	2
H115	59	AUD	2	1	1	1	3	1	2	3	3	2
H248	14	LÆR	2	1	1	1	3	1	2	1	1	2
HU141	24	DATA	2	2	2	2	3	2	2	1	1	3
J105	38	LÆR	2	2	2	1	2	1	2	3	3	2
J106	150	AUD	2	2	2	1	3	1	1	3	3	3
JU18	18	LÆR	1	1	2	1	2	1	1	3	3	1
MU67	40	LÆR	2	3	3	3	3	2	3	1	1	3
MU68	20	LÆR	2	3	3	3	3	2	3	1	1	3
P107	40	LÆR	2	3	3	2	2	1	2	1	3	2
P207	58	LÆR	2	3	3	2	2	1	2	1	3	2
PL202	34	LÆR	3	3	1	3	3	3	3	3	3	3
PL203	24	LÆR	3	3	1	3	3	3	3	1	1	3
S119	50	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3
S120	30	DATA	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3
S121	50	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3
S122	22	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	2	1	3
S123	22	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	2	1	3
S124	30	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	2	1	3
SU105	104	AUD	3	3	3	3	3	1	2	2	3	3
T130	36	LÆR	3	3	3	3	3	1	3	1	3	3
T132	50	LÆR	3	3	3	3	3	1	3	3	3	3
T201	50	LÆR	2	3	3	2	3	1	3	1	3	3
T230	40	LÆR	2	3	3	2	3	1	3	3	3	3
T301	23	DATA	2	2	3	2	1	1	2	3	3	2
T330	81	LÆR	3	3	3	2	3	1	3	3	3	3
T331	22	LÆR	2	2	3	2	3	1	2	1	1	3
T333	20	LÆR	2	2	3	2	3	1	2	1	1	3
T401	106	AUD	2	1	3	2	3	3	3	3	3	2
T434	81	LÆR	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3
TF01	30	DATA	3	2	1	2	3	2	2	3	3	3
TF02	24	DATA	3	2	1	2	3	1	1	3	3	2
TF102-3	100	LÆR	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3
TF102-4	15	LOKDATA	2	2	2	2	1	1	1	1	1	2
TF103-3	15	LOKDATA	3	3	3	3	3	3	2	1	1	3
TF102-4	24	DATA	2	2	2	3	2	1	2	1	1	1
TF145	112	AUD	3	1	1	1	3	3	3	3	3	2
TF203	34	LÆR	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
TF204	36	LÆR	3	3	1	3	3	3	3	3	3	3
TF205	36	LÆR	3	3	1	3	3	3	3	3	3	3
TF210	28	LÆR	3	3	1	3	3	3	3	3	3	3
TU101	156	AUD	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

År	Endringer og tiltak:
2014	<ul style="list-style-type: none"> • Ferdigstilling av utvendig rampe i Tårnbygningen, heis inne • Startet bygging av skrivesenter • Prosjektering av ventilasjon i Tårnbygningen - større LMU-tiltak 2013, ventilasjon av T230 og T330 utsatt til 2015 • Heis Aud Max • Startet med arbeidende med ny heis inne TF • Undervisningsrom T131 omgjort til opplæringsrom biblioteket, T132 omgjort fra lesesal til læresal • Oppgradering av masterplasser for IMT, TF fløy 5, mindre LMU-tiltak 2014 • Etablering av faglig hjem IMV, mindre LMU-tiltak 2014 • Ferdigstilt utearealer Akropolis, mindre LMU-tiltak 2013
2013	<ul style="list-style-type: none"> • Urbygningen tatt ut av drift sommeren 2013 • Festsalen på samfunnet og Aud Max oppgradert mht undervisning (større LMU-tiltak) • Etablering av Akropolis • Ferdigstilling av ny utvendig rampe på TF • Lesesaler i Parkgården omdisponert til doktorgradsplasser • Etablering av stillerom i Økonomibygningen (større læringsmiljøtiltak) • Startet oppgradering av M161 til Vrimlerom – faglig hjem IKBM (mindre LMU-tiltak 2013) • Oppgradering av surfesal i Parkgården (mindre LMU-tiltak 2012) • Oppgradering toaletter Tårn • Ferdigstilling T230 (akustikk, møbler)
2012	<ul style="list-style-type: none"> • T330 gjort om fra datasal til læresal, full oppgradering med unntak av ventilasjon (større LMU-tiltak 2012). • Oppgradert læresal T230 (med unntak av nye bord og ventilasjon), (større LMU-tiltak 2012). • Kafé i 5. etasje Tårnbygningen (større LMU-tiltak 2012). • Supplert med ekstra stoler, bord og el-stikk i kantine Sørhellinga (større LMU-tiltak 2012). • Oppgradering og ventilasjon, TF145 (auditorium Tekniske fag) (større LMU-tiltak 2012). • Oppgradering av labarealer på TF (større LMU-tiltak 2012) • Nye toaletter TF (større LMU-tiltak 2012). • Nye sittegrupper TF (større LMU-tiltak 2012). • Bygget nye kateter med heve-senk-funksjon på flere læresaler (H109, H115, T230 og T330). • Supplert med ekstra møbler i grupperom, Sørhellinga (mindre LMU-tiltak 2012) • Bokskap TF (mindre LMU-tiltak 2012) • Montert radiatortermostater i læresaler og lesesaler i Tårnbygningen (mindre LMU-tiltak 2012)
2011	<ul style="list-style-type: none"> • Ferdigstilling av nytt auditorium og studentarbeidsplasser i kjeller Tårn (LMU-tiltak 2010 og 2011) • Nye stoler i datasalene TF01 og HU141 (mindre LMU-tiltak 2011) • Oppstart oppgradering laboratorier TF – fløy 2 (LMU-tiltak 2011) • Sykkelstativer TF (LMU-tiltak 2011) • Etablere flere grupperom i kjeller TF inkl. ventilasjon (LMU-tiltak 2011) • Ny stoler lesesal M160 (mindre LMU-tiltak vedtatt 2010) • Akustikkplater KA2-etg, bedring belysning, flytting av dør- støytiltak. (Mindre LMU-tiltak vedtatt 2010) • Etablering av hvilerom i Ur (mindre LMU-tiltak vedtatt 2010) • Ny møblering lesesal BT3A.15 (mindre LMU-tiltak 2011) • Akustikktiltak og bedret belysning T201 (LMU-tiltak 2011) • Innkjøp av spesialstoler for studenter med særskilte behov (mindre LMU-tiltak 2011)

	<ul style="list-style-type: none"> • Utrede og prosjektering av nytt auditorium TF (LMU-tiltak 2011) • Kartlegging av alle rom, IKT og møbler, laget møbleringsplaner og nettside • Oppgradert en rekke læresaler mht IKT-utstyr. Høytalere, mikrofon og teleslynge i TF01, TF02, TF145, TF102-3, J105, JU18, T201, T301, T330
2010	<ul style="list-style-type: none"> • Etablering av nytt auditorium og studentarbeidsplasser i kjeller Tårn startet - LMU-tiltak • Oppgradering møbler P107 (mindre LMU-tiltak 2009) • Etablering av to lesesalsrom og ett grupperom i Parkgården (mindre LMU-tiltak vedtatt 2010) • Oppgradering og sentralisering av lesesaler i kjeller TF-kvartalet (mindre LMU-tiltak vedtatt 2010)
2009	<ul style="list-style-type: none"> • Åpning av T401 og T434 - LMU-tiltak • Oppgradering TF203, TF204, TF205 og TF210 (omrokking og nye romnummer) - LMU-tiltak • Urbygningen stengt over 2. etasje, U338 ut av drift, redusert antall plasser i U218 • Installering av teleslynge BT3A.16
2008	<ul style="list-style-type: none"> • Sørhellinga ble åpnet • Oppgradering og utbygging av ventilasjon av T434 og T401 startet - LMU-tiltak.
2007	<ul style="list-style-type: none"> • Ventilasjon i læresaler på TF satt i drift - LMU-tiltak • Oppgradering av MU67 og MU68 - LMU-tiltak • Oppgradering av U140 - LMU-tiltak
2006	<ul style="list-style-type: none"> • Sørhellinga ble tatt ut av drift • PL202 og 203 ble etablert • T168 og T174 ble etablert • TF-fløy 3 ble åpnet (TF102-3 og TF103-3) • Lesesaler i Tårnbygningen etablert og åpnet.

Lokalt LMU – Notat fra høstsemesteret 2014.

Utvalget består av følgende personer:

- Leder: Pelle Gjelsest Antonsen (veterinærstudent kull 12)
- Mona Aleksandersen (Instituttleder BasAm)
- Gro Holter (HMS)
- Kjetil Oftebro (teknisk avdeling)
- Gjermund Holden (IT)
- Milda Lindstad (veterinærstudent kull 12)
- Marianne Rauboti Viken (veterinærstudent kull 11)
- Cecilie Haugerud (Sekretær, studieavdelingen)

Observatører:

- Halvor Hektoen (prorektor)

Utvalget hadde 4 møter i 2014.

- Oppfølging SHoT-undersøkelsen: Vi mottok resultatene fra SHoT undersøkelsen og starter arbeidet med å følge opp denne i samarbeid med VSR og studieavdelingen. Utvalget så på den store mengden med studenter som opplever eksamensangst og arbeidspress og hvordan man kan bedre dette.
- Rabies-vaksinering: De ansatte ved NMBU Veterinærhøgskolen har blitt tilbudt rabies vaksine, og studentene tok opp ønske om at studenter også skulle få dette tilbudet. Dette ble en viktig sak i lokalt LMU i høstsemesteret 2014. Utvalget samarbeidet med dekan Øystein Lie om denne saken og det er søkt om midler til å gjennomføre dette tilbudet.
- Oppgradering av auditoriene på Adamstuen: Lokalt LMU fikk tidlig i høstsemesteret inn mange saker som gjaldt den dårlige standarden på auditoriene på Adamstuen. Det ble vedtatt at det skulle søkes om LMU midler til dette formålet.
- Skaderapportering: Utvalget har hatt skaderapportering som et fast punkt på agendaen under hvert møte. Gro Holter har rapportert eventuelle nye skader til oss og vi har diskutert om disse skadene kunne ha vært unngått. Dette har blitt gjort for å bidra til å redusere skadene som forekommer på studenter på NMBU veterinærhøgskolen.